

Kits – Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel. Beurtelings een artikel uit de Kits-krant en een volledig nieuw artikel. Surf naar [kits.be](https://www.kits.be) en voer de webcode van de laatste Kits-krant in.

Wonen in de VS • LESSUGGESTIE • Niveau:

Sluit aan bij het interview met Laure van den Broeck op pag. 3 van KITS+ 1 – De Verenigde Staten.

• Motivatie

Het dossier van KITS+ gaat deze keer over de Verenigde Staten. In dat kader interviewden we jeugdauteur Laure van den Broeck over haar emigratie naar een klein dorpje in Massachusetts, een staat in het noordoosten van de VS. Via dit persoonlijke verhaal komen de leerlingen meer te weten over het leven in de Verenigde Staten en worden ze uitgenodigd om na te denken hoe ze het zouden vinden om daar zelf te wonen. Aan het eind van de les maken de leerlingen in groepjes een collage of informatieposter over de VS. Deze les sluit aan bij het vak Wereldoriëntatie (oriëntatie op ruimte, natuur en samenleving).

• Doelstellingen

- De leerlingen kijken met nieuwsgierigheid naar het leven in een ander land (meer bepaald de Verenigde Staten).
- De lln. onderzoeken de verschillen tussen Belgen en Amerikanen.
- De lln. breiden hun kennis uit over de Verenigde Staten (klimaat, natuur, gewoontes).
- De lln. kunnen de staat Massachusetts op een kaart van de VS aanwijzen.
- De lln. verzamelen meer kennis over de Verenigde Staten en verwerken die kennis in een collage of informatieposter.

• Werkwijze

- Instap

Inventariseer met behulp van een woordweb waar de leerlingen aan denken bij het onderwerp 'de Verenigde Staten'. Laat de leerlingen vervolgens een binnen- en buitenkring vormen met de gezichten naar elkaar toe en in duo's met elkaar praten over de volgende vragen: Zou je graag naar de VS willen verhuizen?, Wat zou je missen als je in de VS zou wonen?, Welke voordelen zou het hebben om in de VS te wonen? Laat de leerlingen in de buitenkring telkens een stoel naar

rechts opschuiven, zodat ze steeds een nieuwe gesprekspartner krijgen. Elke nieuwe vraag – of dezelfde vraag – kan zo met verschillende gesprekspartners worden besproken. Bespreek de oefening klassikaal na. Laat enkele leerlingen vertellen wat zij hebben besproken en koppel de verschillende reacties aan het woordweb op het bord. Welk beeld hebben de leerlingen van de Verenigde Staten? Wat spreekt hen aan en wat niet?

- Kern

Laat de leerlingen in kleine groepjes het interview met Laure op pag. 3 van KITS + lezen en de bijbehorende opdrachten op het werkblad maken. Bespreek de antwoorden na afloop na. Ga daarbij uitgebreider in op vraag 6. Hebben de leerlingen na het verhaal van Laure andere ideeën gekregen over hoe het is om in de VS te wonen? Oefent dat land daardoor extra aantrekkingskracht op hen uit of juist niet? Vergelijk de reacties van de leerlingen met het woordweb en hun uitspraken tijdens de instap. Concludeer dat de Verenigde Staten een uitgestrekt land vormen met veel verschillende leefomgevingen. Laure leeft bijvoorbeeld in een klein dorpje omringd door de natuur, terwijl andere Amerikanen in een miljoenenstad als New York, Los Angeles of Chicago leven. Ook qua klimaat zijn er grote verschillen. In het dorpje van Laure kan het 's winters wel 25 graden vriezen, terwijl het in Florida zelden kouder dan 18 graden is.

- Slot

Laat de leerlingen in groepjes meer informatie over de Verenigde Staten verzamelen uit de KITS + en andere bronnen, zie bij 'Meer informatie'. Elk groepje buigt zich over een specifiek onderwerp, bijvoorbeeld: de natuur, de steden, typisch Amerikaans, politiek, geschiedenis of kunst en cultuur, en maakt over dat onderwerp een collage of informatieposter op een vel A3-papier. Inventariseer samen de mogelijke onderwerpen en maak dan een verdeling, zodat

Wonen in de VS • LESSUGGESTIE • Niveau:

Sluit aan bij het interview met Laure van den Broeck op pag. 3 van KITS+ 1 – De Verenigde Staten.

verschillende aspecten van de VS in kaart worden gebracht. Afbeeldingen kunnen worden geknipt uit KITS +, folders en/of tijdschriften, uitgeprint via internet, of zelf worden getekend. Laat de werkstukken na afloop presenteren en hang ze op in de klas.

• Meer informatie

Jeugdboeken

- *De Verenigde Staten* uit de Informatiereeks, Documentatiecentrum, 2021, ISBN 9789086646739.

- *De ontdekking van Noord-Amerika* uit de serie 'De ontdekking van ...', Schoolsupport, 2015, ISBN 9789461752123

Websites:

- www landenweb.nl/verenigde-staten
- www.kidsweek.nl/landen/verenigde-staten
- <https://schooltv.nl/video-item/de-verenigde-staten-de-wereld-rond>

Wonen in de VS [1]

@ iStockphoto Jobalou

1. Kleur de staat waar Laure woont.

2. Wat vertelt Laure over haar woonomgeving? Vul aan.

Woonplaats: _____

Het weer in de zomer: _____

Het weer in de winter: _____

3. Welke twee verschillen tussen Belgen en Amerikanen noemt Laure? Schrijf ze in de tabel.

Belgen	Amerikanen

Wonen in de VS [2]

4. Welke dieren leven er in de omgeving van haar huis?

- a. Zet de namen onder de foto's.
- b. Onderstreep de dieren die in België niet in het wild voorkomen.

@iStockphoto USO

@iStockphoto Dave Hutchison

@iStockphoto Chelsea Sampson

@iStockphoto John Morrison

@iStockphoto anankml

_____

5. Laure was onder de indruk van de mammoetbomen in Californië.

- a. Zoek op <https://nl.wikipedia.org/wiki/Mammoetboom> enkele bijzonderheden over deze bomen.

De mammoetboom is de _____ boom ter wereld. De grootste mammoetboom is de _____ . Die staat in het _____ in _____ . Hij is _____ hoog, heeft bij de grond een omtrek van _____ en heeft een volume van _____ m³.

@iStockphoto Brad Booth

- b. Hoe zou jij je voelen als je in een bos met mammoetbomen loopt?

_____
_____

6. Je weet nu meer over het leven van Laure in de Verenigde Staten. Zou je met haar willen ruilen?

Ja/nee, want _____
_____
_____

Wonen in de VS [1]

1. Kleur de staat waar Laure woont.

@iStockphoto Jobalou

2. Wat vertelt Laure over haar woonomgeving? Vul aan.

Woonplaats: een piepklein dorpje (700 inwoners) in Massachusetts

Het weer in de zomer: lange, vochtige, warme zomers met temperatuur tussen 25 en 30 graden

Het weer in de winter: strengere winters met sneeuw en regen, tot zelfs 25 graden onder nul

3. Welke twee verschillen tussen Belgen en Amerikanen noemt Laure? Schrijf ze in de tabel.

Belgen	Amerikanen
houden van gezelligheid en feestjes	nodigen niet snel iemand uit
zijn gesloten tegen vreemden	zijn open tegen vreemden

Wonen in de VS [2]

4. Welke dieren leven er in de omgeving van haar huis?

- Zet de namen onder de foto's.
- Onderstreep de dieren die in België niet in het wild voorkomen.

@iStockphoto USO

beer

@iStockphoto Dave Hutchison

coyote

@iStockphoto Chelsea Sampson

kolibrie

@iStockphoto John Morrison

eland

@iStockphoto anankml

uil

5. Laure was onder de indruk van de mammoetbomen in Californië.

- Zoek op <https://nl.wikipedia.org/wiki/Mammoetboom> enkele bijzonderheden over deze bomen.

De mammoetboom is de zwaarste boom ter wereld. De grootste mammoetboom is de General Sherman. Die staat in het Sequoia National Park in Californië. Hij is 83,79 meter hoog, heeft bij de grond een omtrek van 31,27 meter en heeft een volume van 1486,9 m³.

@iStockphoto Brad Booth

- Hoe zou jij je voelen als je in een bos met mammoetbomen loopt?

eigen antwoord, bijvoorbeeld: Ik zou veel eerbied voelen voor de natuur. Ik zou erg onder de indruk zijn van die oude, hoge bomen.

6. Je weet nu meer over het leven van Laure in de Verenigde Staten. Zou je met haar willen ruilen?

Ja/nee, want eigen antwoord

Indianen · KLASSIKALE LES · Niveau:

Sluit aan bij het artikel 'Indianen' op pag. 2 van Kits+ 1 - De Verenigde Staten..

• Motivatie

De eerste Kits + van dit schooljaar gaat over de Verenigde Staten. In het verhaal daarover mogen de oorspronkelijke bewoners van Noord-Amerika natuurlijk niet worden vergeten. Een van de artikels gaat dan ook over de indianen of *Native Americans*. In deze les komen de leerlingen meer te weten over de geschiedenis van de oorspronkelijke bewoners en hoe die met de geschiedenis van de Verenigde Staten is verbonden. Daarnaast denken ze na over de beeldvorming rond deze mensen en de impact daarvan op de maatschappelijke verhoudingen. Deze les sluit aan bij het vak Geschiedenis en de lessen MAVO en PAV.

• Doelstellingen

- De leerlingen weten dat de oorspronkelijke bewoners van (Noord-)Amerika 'indianen' werden genoemd.
- De lln. weten dat deze indianen verschillende volken waren met elk hun eigen manier van leven.
- De lln. weten dat hun aantal door de komst van Europese immigranten snel terugliep en kunnen daarvoor verschillende oorzaken aanwijzen.
- De lln. kennen de oorsprong van de naam 'indiaan'.
- De lln. hebben een beeld van de huidige situatie van indianen in de Verenigde Staten.
- De lln. zijn zich ervan bewust dat de eigen normen en waarden bepalend zijn voor de wijze waarop je kijkt naar anderen.
- De lln. bedenken hoe stereotype beelden kunnen worden doorbroken.

• Werkwijze

Instap

Deel de werkbladen uit en laat de leerlingen individueel de eerste opdracht maken. Inventariseer direct daarna de associaties en noteer ze in de vorm van een woordweb op het bord. Bespreek het beeld dat daaruit naar voren komt. Waarschijnlijk zijn daar verschillende stereotypen in te herkennen: dat van 'de edele wilde' die in harmonie met de natuur leeft tegenover dat van de 'primitieveling' die het ontbreekt aan cultuur of beschaving. Misschien zijn er ook leerlingen die denken aan de moderne tijd met de reservaten

waarin deze mensen wonen. In hoeverre klopt dit beeld met de werkelijkheid? Vertel dat jullie hier aan het eind van deze les nog eens op terugkomen.

Kern

De leerlingen lezen het artikel in KITS+ nr. 1 en beantwoorden in duo's of kleine groepjes de vragen op de werkbladen. Bespreek na afloop de antwoorden. Laat de leerlingen bij vraag 5 informatie uitwisselen over de door hen gevonden indianenvolken, eventueel ondersteund door afbeeldingen van internet 1B op het digibord. De leerlingen ontdekken zo dat er verschillende volken zijn, met elk hun eigen leefwijze en gebruiken.

Slot

Kijk met de leerlingen nog eens naar het woordweb uit de instap. Is het beeld dat hieruit naar voren komt in overeenstemming met de informatie die ze in deze les hebben gekregen? Waarschijnlijk zullen de leerlingen nu een minder stereotiep beeld van Native Americans hebben en beseffen ze dat er veel onderlinge verschillen zijn tussen de indianenvolken. Onderzoek met de leerlingen waar hun oorspronkelijke associaties op gebaseerd waren (*denk aan films, strips, verkleedpartijen, enz.*) en hoe stereotiepe beelden kunnen worden doorbroken (*informatie verzamelen, contact met Native Americans zelf, beseffen dat elk perspectief gekleurd is*).

• Meer informatie

Websites

<https://historianet.nl/beschavingen/noord-amerikaanse-indianen/de-10-beroemdste-indianenstammen>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Indianenreservaat>

<https://nanai.nl/experience-native-culture/bezoek-een-indianenreservaat/>

Boeken

Indianen! Beelden van een niet verdwenen volk door Serv Wiemers, Noordboek, 2022, ISBN 9789056158569.

Indianen door Martina Gorgas uit de serie 'Volken-cultuur-geschiedenis', Deltas, 2010, ISBN 9789054615163.

Indianen [1]

1. Welk beeld roept het woord 'indianen' bij jou op? Schrijf minstens vijf woorden op.

---

2. a. Leg uit waar de naam 'indianen' vandaan komt.

---

b. Wat is een nieuwere naam voor deze mensen?

---

3. a. Waarom zagen de Europese immigranten de oorspronkelijke bewoners als wilden?

---

b. Hoe zullen de *Native Americans* hebben gedacht over de Europese immigranten?

---

4. Kies één van de genoemde volken in het artikel en zoek informatie op internet.

Waar woonde dit volk oorspronkelijk en hoe leefde het?

Indianen [2]

5. Er bestonden meer dan 500 indianenvolken. Zoek ook informatie op over een volk dat niet in het artikel wordt genoemd.

Tip: www.letsgotothestates.com/nog-meer/native-americans/een-aantal-bekende-stammen

Volk: _____

Gebied: _____

Levenswijze: _____

6. Door de komst van de Europese immigranten liep het aantal *Native Americans* snel terug.

a. Welke oorzaak wordt hiervoor genoemd in het artikel?

_____
_____
_____

b. Welke oorzaken waren er nog meer?

Tip: www.letsgotothestates.com/nog-meer/native-americans

_____
_____

7. Hoe gaat het nu met de indianen in Noord-Amerika?

Tip: www.heyusa.com/nl/native-americans/

_____
_____
_____

© iStockphoto RichVintage

Indianen [1]

1. Welk beeld roept het woord 'indianen' bij jou op? Schrijf minstens vijf woorden op.

Bijvoorbeeld: verentooi, totempaal, Amerika, jacht, natuur, wijs, vredespijp, tipi

2. a. Leg uit waar de naam 'indianen' vandaan komt.

Die naam is eigenlijk een vergissing. Aan het eind van de 15de eeuw was ontdekkingsreiziger Christoffel Columbus op zoek naar een nieuwe weg om India over zee te bereiken. Toen hij in Noord-Amerika aankwam, dacht hij eerst dat hij in India was, en dus noemde hij de bewoners indianen.

- b. Wat is een nieuwere naam voor deze mensen?

American Indians of Native Americans of inheemse Amerikanen

3. a. Waarom zagen de Europese immigranten de oorspronkelijke bewoners als wilden?

Ze vonden dat de oorspronkelijke bewoners minder ontwikkeld waren omdat ze geen huizen bouwden en weinig spullen hadden, en ook omdat ze niet konden lezen en schrijven.

- b. Hoe zullen de *Native Americans* hebben gedacht over de Europese immigranten?

Dat versilde van volk tot volk. Sommigen zagen hen als indringers die hun land afpakten en die de natuur kapotmaakten. Andere volken dreven handel met de Europeanen of sloten een verbond met hen. Pas na vele jaren merkten de volken dat ze veel land kwijt waren en dat het overgrote deel van de bizens gedood was, wat een grote impact had op hun levenswijze.

4. Kies één van de genoemde volken in het artikel en zoek informatie op internet.

Waar woonde dit volk oorspronkelijk en hoe leefde het?

Sioux: Minnesota – trokken rond op de prairies (graslanden) en jaagden op bizens

Apache: zuidwestelijk Noord-Amerika – leefden van jacht en rooftochten

Mohawk: wat nu de staat New York is – woonden in bossen en langs rivieren, leefden van beverjacht en het ruilen/verkopen van beverhuiden

Indianen [2]

5. Er bestonden meer dan 500 indianenvolken. Zoek ook informatie op over een volk dat niet in het artikel wordt genoemd.

Tip: www.letsgotothestates.com/nog-meer/native-americans/een-aantal-bekende-stammen

Volk: _____

Gebied: _____ eigen antwoorden

Levenswijze: _____

6. Door de komst van de Europese immigranten liep het aantal *Native Americans* snel terug.

a. Welke oorzaak wordt hiervoor genoemd in het artikel?

De *Native Americans* konden niet meer leven van de jacht op bizon, omdat die door de immigranten waren gedood. Ook werd het leefgebied van de *Native Americans* en van de bizon almaar kleiner doordat de Europeanen heel veel gebied inpalmden.

b. Welke oorzaken waren er nog meer?

Tip: www.letsgotothestates.com/nog-meer/native-americans

Ze kwamen om het leven in oorlogen, of door ziektes die uit Europa meegebracht waren.

7. Hoe gaat het nu met de indianen in Noord-Amerika?

Tip: www.heyusa.com/nl/native-americans/

Ongeveer een kwart van de *Native Americans* woont in een reservaat. De mensen zijn er vaak arm en laaggeschoold, en alcoholisme komt er veel voor. De overige (afstammelingen van) *Native Americans* wonen overal in de VS.

© iStockphoto RichVintage

Kits plus nr. 1 - Quiz

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

1. Wat betekent ontbering?

- a. Sterven door gebrek aan eten en drinken.
- b. Sterven door een aanval van een beer.
- c. Sterven door een aanval van een wild dier.

2. Wat is de Underground Railroad?

- a. Een netwerk van ondergrondse tunnels gegraven door slaven.
- b. Een netwerk van ondergrondse metro's gemaakt in de Verenigde Staten.
- c. Een netwerk van mensen die slaven hielpen ontsnappen naar de vrije staten of Canada.

3. Waar wonen veel Native Americans momenteel?

- a. in Canada
- b. in beschermde gebieden, ofwel reservaten
- c. in tentendorpen op de prairie

4. Wat is het belangrijkste voor de Republikeinen?

- a. Zorgen voor elkaar. Mensen in nood hebben hulp nodig.
- b. Vrijheid. De overheid moet niet te veel regelen.
- c. Mensen. Ze willen dat alle mensen gelijk worden behandeld.

5. Waar dient het rechterzakje in een jeans voor?

- a. Om een zakhorloge in te steken.
- b. Om goud op te bergen dat goudzoekers verzamelen.
- c. Om een huissleutel in te steken.

6. Wie is Jackson Pollock?

- a. De Amerikaan die *American cookies* bedacht.
- b. Een Amerikaanse kunstenaar die aan action painting deed.
- c. Iemand die meedoet aan de volgende presidentsverkiezingen.

7. Hoe kom je het meest te weten over de overtocht naar Amerika?

- a. Lees het boek *De Verenigde Staten*.
- b. Lees het boek *De ontdekking van ... Noord-Amerika*.
- c. Plan een bezoek aan het *Red Star Line Museum*.

8. Isaac doet aan veldlopen. Hoe noemt hij dat?

- a. *cross field*
- b. *cross country*
- c. *soccer*

9. Laure woont in de VS. Wat heeft ze helemaal **niet** gezegd?

- a. 'Het is zeker zeven maanden volop winter.'
- b. 'Leyden ligt midden in de natuur, ver weg van Boston en andere steden.'
- c. 'De herfst is iets minder warm, maar eigenlijk heb je zomerweer tot eind oktober.'

10. Welke zin over het Vrijheidsbeeld klopt?

- a. Het Vrijheidsbeeld werd gemaakt in Amsterdam.
- b. Het Vrijheidsbeeld stelt de Romeinse godin Libertas voor.
- c. Het Vrijheidsbeeld stelt de Griekse godin Libertas voor.

Kits plus nr. 1 - Quiz

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

1. Wat betekent ontbering?

- a. Sterven door gebrek aan eten en drinken.
- b. Sterven door een aanval van een beer.
- c. Sterven door een aanval van een wild dier.

© iStock - Dgwildlife

2. Wat is de Underground Railroad?

- a. Een netwerk van ondergrondse tunnels gegraven door slaven.
- b. Een netwerk van ondergrondse metro's gemaakt in de Verenigde Staten.
- c. Een netwerk van mensen die slaven hielpen ontsnappen naar de vrije staten of Canada.

3. Waar wonen veel Native Americans momenteel?

- a. in Canada
- b. in beschermde gebieden, ofwel reservaten
- c. in tentendorpen op de prairie

4. Wat is het belangrijkste voor de Republikeinen?

- a. Zorgen voor elkaar. Mensen in nood hebben hulp nodig.
- b. Vrijheid. De overheid moet niet te veel regelen.
- c. Mensen. Ze willen dat alle mensen gelijk worden behandeld.

© iStock - alexpurs

5. Waar dient het rechterzakje in een jeans voor?

- a. Om een zakhorloge in te steken.
- b. Om goud op te bergen dat goudzoekers verzamelen.
- c. Om een huissleutel in te steken.

6. Wie is Jackson Pollock?

- a. De Amerikaan die *American cookies* bedacht.
- b. Een Amerikaanse kunstenaar die aan action painting deed.
- c. Iemand die meedoet aan de volgende presidentsverkiezingen.

7. Hoe kom je het meest te weten over de overtocht naar Amerika?

- a. Lees het boek *De Verenigde Staten*.
- b. Lees het boek *De ontdekking van ... Noord-Amerika*.
- c. Plan een bezoek aan het *Red Star Line Museum*.

8. Isaac doet aan veldlopen. Hoe noemt hij dat?

- a. *cross field*
- b. *cross country*
- c. *soccer*

9. Laure woont in de VS. Wat heeft ze helemaal **niet** gezegd?

- a. 'Het is zeker zeven maanden volop winter.'
- b. 'Leyden ligt midden in de natuur, ver weg van Boston en andere steden.'
- c. 'De herfst is iets minder warm, maar eigenlijk heb je zomerweer tot eind oktober.'

10. Welke zin over het Vrijheidsbeeld klopt?

- a. Het Vrijheidsbeeld werd gemaakt in Amsterdam.
- b. Het Vrijheidsbeeld stelt de Romeinse godin Libertas voor.
- c. Het Vrijheidsbeeld stelt de Griekse godin Libertas voor.

© iStock - mshch